

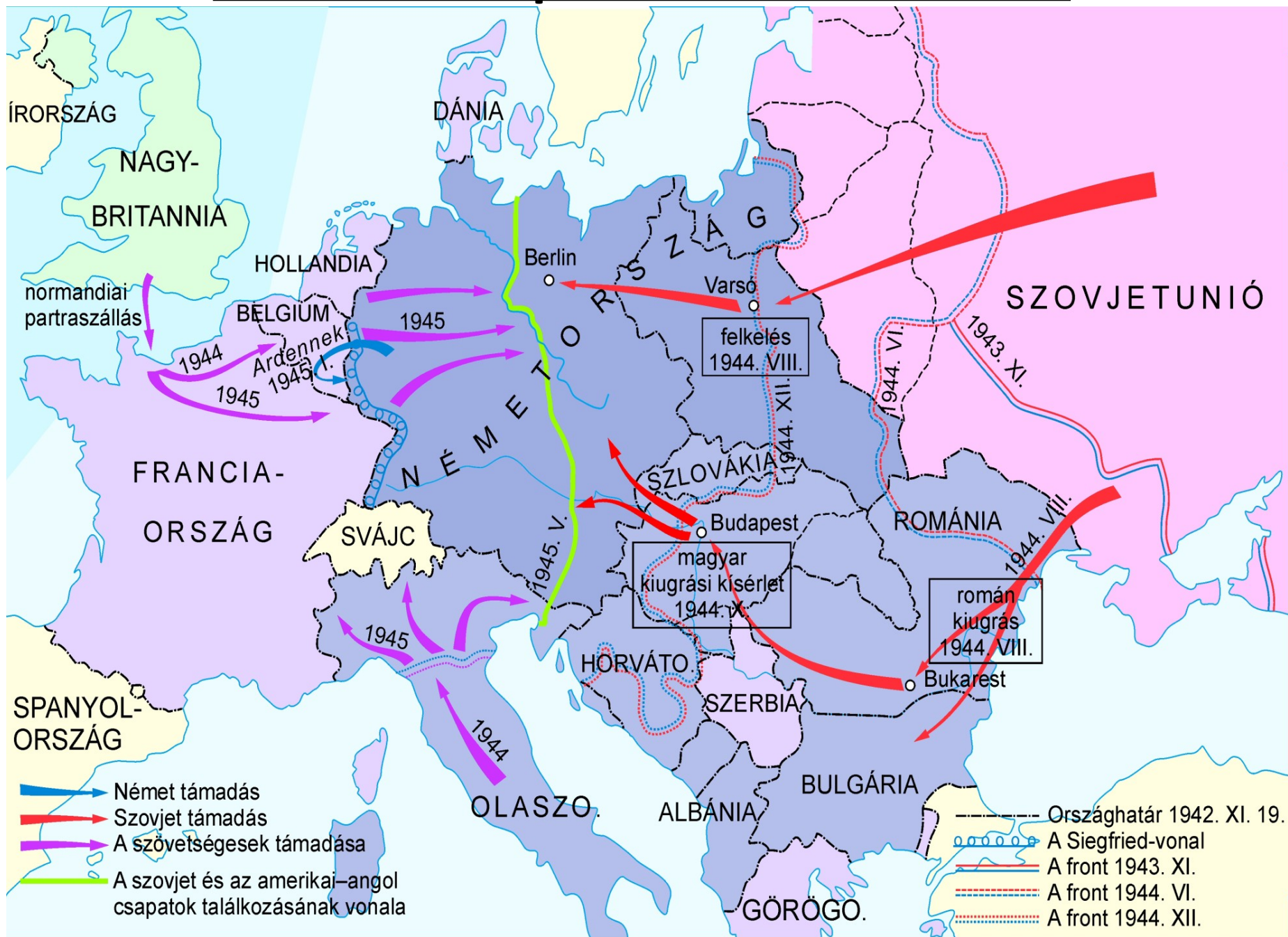
A II. világháború

1939 – 1945 VI. Rész

A II. VH befejező szakasza

Frontok Európában 1944-1945-ben

A háború utolsó hónapjai Európában

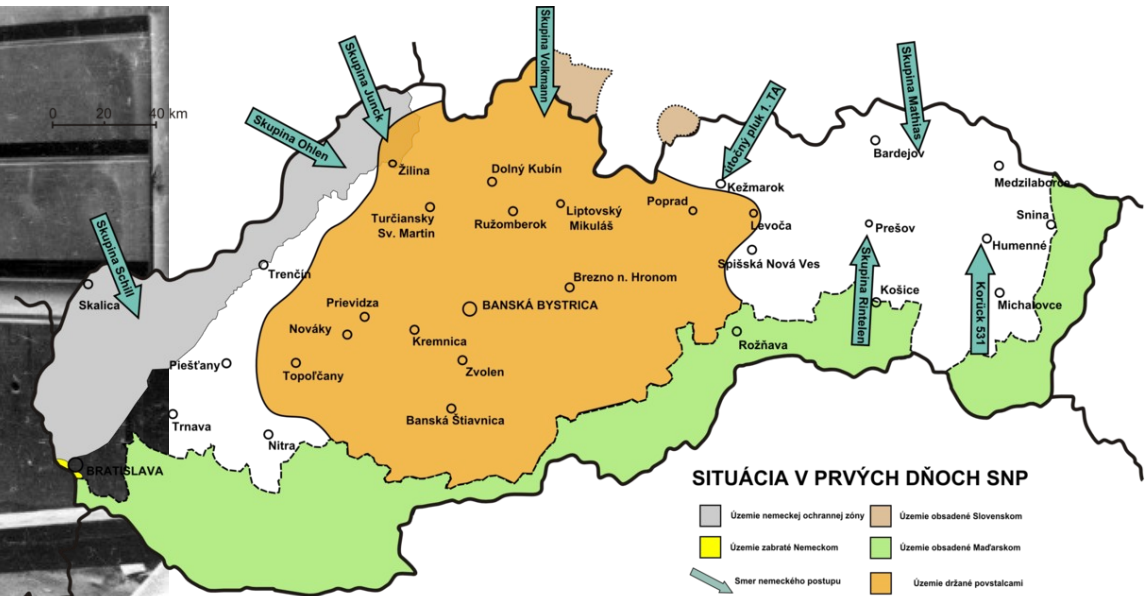
1944

augusztus

- felkelés Varsóban a németek ellen
- „szlovák nemzeti felkelés” a háborús Szlovák államban (partizánok)

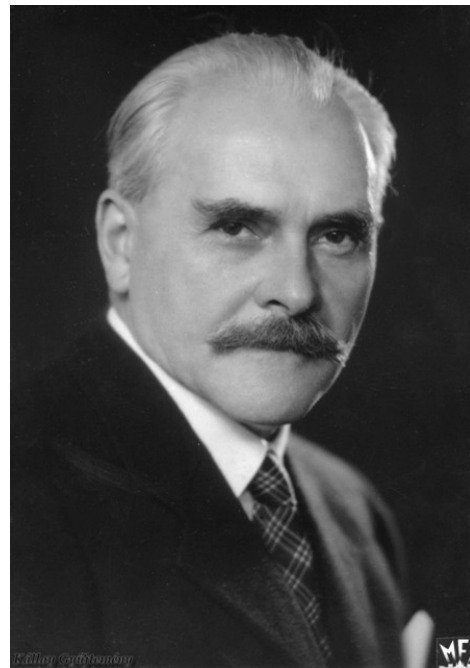
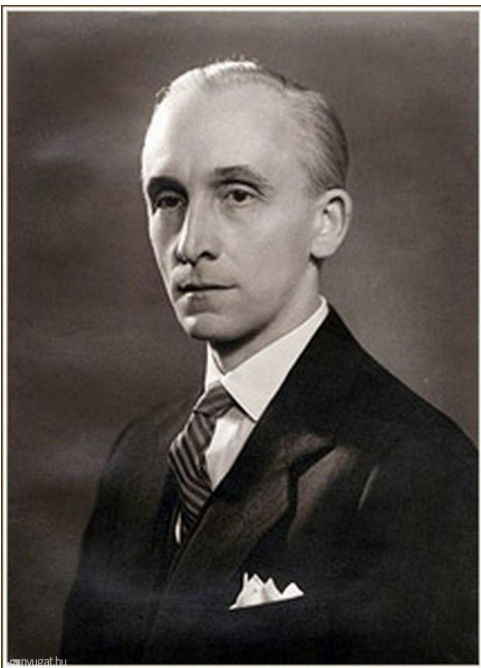
szeptember

- Románia és Bulgária átáll a SZU oldalára

MO a II. VH-ban - A korszak magyar miniszterelnökei

- **Teleki Pál** (1939.febr.-1941.ápr.) – fegyveres semlegesség
- **Bárdossy László** (1941.ápr.-1942.márc.) – fegyveres részvétel
- **Kállay Miklós** (1942.márc.-1944.márc.) - hintapolitika
- **Sztójay Döme** (1944.márc.-1944.aug.) – német megszállás „báb”
- **Lakatos Géza** (1944.aug.-1944.okt.) – kiugrási kísérlet
- **Szálasi Ferenc** (1944.okt.-1945.ápr.) – nyilasuralom

Magyarország a II. VH-ban

- Kállay Miklós kormánya (1942.márc.-1944.márc.)
- **Kiugrási Iroda** (titkos szervezet) tárgyalások Angliával
- 1944.márc.19. „Margaréta-terv” – a németek megszállják MO-t
- Megjelenik a Gestapo az országban - Veesenmayer
- Sztójai Döme kormánya (német báb)
- Zsidók deportálása 1944. május – 1944. július (Horthy leállítja)

MO kiugrási kísérlete

- **1944. október 15-én** tett sikertelen kísérletet a második világháborúból való kiugrásra **Horthy Miklós, Magyarország kormányzója**. A román mintára eltervezett akció a Magyar Királyi Honvédség egyes tisztjeinek ellenállása, a szervezés hibái és a náci titkosszolgálat megelőző akciói miatt végül kudarcba fulladt, ennek következtében **Horthy lemondásra kényszerült**, a németek pedig zsarolás útján azt is elérték, hogy a **kormányzó legitimálja az ország élére állított Szálasi Ferenc uralmát**.

A német megszállás Magyarországon és a háború vége

Lakatos Géza miniszterelnöksége (1944.aug.-okt.)

- cél: a kiugrás előkészítése, küldöttség Moszkvában
- okt.15. Horthy rádióbeszéde (fegyverszünet) → lemond

Szálasi Ferenc miniszterelnöksége (1944.okt.-)

- Nyilasuralom – Szálasi a nemzetvezető „rémuralma”
- Zsidó gettók felállítása
- Az ország kirablásának (anyagi-kulturális) kezdete
- Sopronkőhida – **Bajcsy-Zsilinszky Endre kivégzése 1944. dec. 24.**
- 1944.okt.6-29. **debreceni tankcsata**
- 1944.dec. 24. - 1945. febr. 13 **Budapest ostroma (102 nap)**
- 1945. ápr. 4. az egész ország a szovjet Vörös Hadsereg **katonai megszállása** alá került („felszabadult”)

Embermentők

Dr. Slachta Margit

- 1918-ban a **Keresztényszociális Néppárt** tagja lett, és az általa szervezett Keresztény Női Tábor élére állt.
- 1920-ban nemzetgyűlési (parlamentari) képviselővé választották. **Ő lett az első női képviselő Magyarország történetében.**
- Az 1943-as szlovákiai „végleges zsidótlanítás” bejelentése után Rómában utazott annak érdekében, hogy meggyőzze II. Pius pápát a beavatkozás elkerülhetetlenségéről.
- Hittestvéreivel a XIV. kerületben található Thököly úti rendházban olyan személyeket bújtattak, mint Radnóti Miklós felesége, Heltai Jenő

Embermentők

Salkaházi Sára

- A Slachta Margit által alapított Szociális Testvérek Társaságának volt tagja 1927-től.
- A Társaság közel 1000 zsidó származású személyt bújtatott.
- Salkaházi Sára személy szerint 100 főnek segített átvészelni a vészkorszakot, ám ő lebukott.
- 1944. december 26-án a nyilasok a Dunába lőtték.

Embermentők

Raoul Wallenberg

- A svéd követség másodtitkáraként a német megszállás alatt álló Budapesten növelte a svéd zászló által ún. „védett házak” számát, valamint egy, a Vöröskereszt égisze alatt létrejövő gyűjtőtábor felállítást tervezte.
- A legtöbb zsidó származású személy életét azonban a svéd követség által kiállított menlevéllel sikerült megmentenie.
- 1500 db "Schutzpass" kibocsátására kapott engedélyt, sikerült ezt a számot 4500-ra emelnie, a valóságban még ennél is jóval többet adtak ki.
- A nagy veszélyt vállaló Wallenberg - ha kellett - a vagonokból is kiszedte az embereket, s gyakran pusztán jelenlétével, határozott fellépésével is életet mentett.

A háború vége Európában

1945

- Március - a szövetségesek elérik a Rajnát
- Április - a Észak-Itália (Pó-síkság) a szövetségeseké
- Április - a szovjetek megszállják Lengyelo.-ot
- Április 24. Berlin ostroma
- Április 28. Mussolini kivégzése
- Április 30. Hitler öngyilkossága (???)
- Május 2. Berlin eleste
- Május 7. Németország kapitulál – fegyverszünet
- Háború vége - **Nyugat E.: május 8., SZU: május 9**

A jaltai konferencia – 1945. febr.

Megállapodások:

- A háborút a német kapitulációig folytatják
- Németországot a négy nagyhatalom közösen szállja meg
- Megfogalmazták az **ENSZ alapelveit**
- „nyilatkozat a felszabadított Európáról”
- De Gaulle francia és Tito jugoszláv kormányát elismerik
- **SZU vállalja**, hogy hadba lép Japán ellen

A potsdami konferencia – 1945. júl-aug.
(Attlee (NB)-Truman-Sztálin)

Megállapodások:

- nácizmus felszámolása
- bűnösök **nemzetközi bíróság** elé állítása
- Németo. 4 megszállási övezetre osztása
- németek kitelepítése (Lengyel., Cseh., Mo-ról)
- Külügyminiszterek Tanácsa – a békék előkészítése
- **1945. aug.6. és 9. Hiroshima és Nagaszaki atombomba**
→ SZU hadat üzen Japánnak

1945. szeptember 2-án Japán aláírta a kapitulációt

» véget ért a II. világháború

NO megszállási övezetei 1945- 1949

Nürnbergi per (1945-46)

- Béke elleni bűncs.,
emberiség elleni és
háborús
bűncselekményekért
- 12 halálos ítélet

Ribbentrop, Jodl, Dönitz, Keitel, Göring, Rudolf Hess

Köszönöm a figyelmet!